

Materiały dla rodziców rozwijających mowę dziecka

1. Publikacje i materiały do wykorzystania w praktyce domowej. Baza do pracy oraz zabawy rozwijającej i kształtującej mowę dziecka, a także umiejętność czytania:

- Dzieci młodsze i początkujące:

- Biało-brzeska J., 1997, "Od A do Z - Bawimy się głoskami i literami.", Wyd. DIDASKO, Warszawa.
- Bochniak M., Domańska-Ożga M., 2013, "Logopedyczne przygody z Szofikiem.", Wyd. HARMONIA, Gdańsk
- Bogdańska T., Olszewska G.M., 2008, Rymowanki fonologiczne do ćwiczeń słuchu fonemowego, Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa.
- Chmiel S., 2011, "Rymowanki Cezarego. Wiersze z ćwiczeniami kształcącymi sprawność artykulatorów.", Wyd. HARMONIA, Gdańsk.
- Oprac.: Cheminee P., 2003, "Mój pierwszy słownik języka polskiego", Wyd. Larousse Polska, Wrocław.
- Cieszyńska J., 2012, *Kocham czytać. Wyrażenia dźwiękonaśladowcze* (oraz pozostałe z serii), Wydawnictwo edukacyjne, Kraków
- „Edukacyjny Egmont. Czytam sobie”, SERIA:
  - poziom 1 (150 – 200 słów w tekście, krótkie zdania, 23 podstawowe głoski w tekście czytany): Rafał Witek „Dobry pies”, „Wyprawa na biegun. O ekspedycji Amundsena”, Wojciech Widłak „Marta i ufoludek”.
  - poziom 2 (800-900 słów, zdania złożone, elementy dialogu, 23 podstawowe głoski): Rafał Witek „Walizka pana Hanumana”, Joanna Jagiełło „Babula Babalunga”
  - poziom 3 (2500-2800 wyrazów w tekście, użyte wszystkie głoski, dłuższe i bardziej złożone zdania, alfabetyczny słownik trudnych wyrazów): Ewa Nowak „Szarka”.
- Galewska-Kustra M., 2016, Pucio uczy się mówić. Zabawy dźwiękonaśladowcze dla najmłodszych, Nasza Księgarnia, Warszawa/ oraz inne części o Puciu
- Heczko J., 2010, "Księga słów i obrazków czyli ćwiczenia do słuchania i mówienia.", Wyd. WWW.KOMLOGO.PL
- Karga M., Terapia zabawą [w:] Dziecko, listopad 2007 r.
- Kwiczak B., 2013, Mówię coraz lepiej, Wyd. Helion, Gliwice.
- Łyko M., 2002, Poznają litery i czytam, Wyd. Of. Wyd. Impuls, Kraków
- Autorstwa lub współautorstwa Michalak-Widery I., m.in.: *Zaczynam mówić, Bobik i łapa, Aby nasze dzieci mówiły pięknie, Śmieszne minki dla chłopczyka i dziewczynki*. <http://logopeda.info/ksiazki>
- Rodak H., Nawrocka D., 2006, *Od obrazka do słowa. Gry rozwijające mowę dziecka*, WSiP, Warszawa.
- Rumieńczyk D., 2012, "Pierwsze słowa z małą Jagą" - Zeszyt logopedyczny do pracy z dziećmi, które uczą się mówić." Wyd. "Prio", Radom
- Rumieńczyk D., 2012, "Rozwijanie umiejętności językowych i artykulacyjnych dzieci w młodszym wieku szkolnym." - Cz. 1, 2. Wyd. "Prio", Radom
- Spałek E., Bilińska M., "Słowniczek Przedszkolaka." - Czy znasz to słowo?, Wyd. Of. Wyd. IMPULS, Kraków.
- Szłapa K., 2004, *Cmokaj, dmuchaj, parszaj, chuchaj*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk.
- Szłapa K., Wresziński S., Tomasiak I., 2015, *Krok po kroku*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk.
- Szubstarska D., Bednarska B., 2013, *Świat opowiadany*, Harmonia, Gdańsk.
- Tońska-Szyfelbein A., 2007, "Opowiedz o... Terapia zaburzeń mowy u dzieci z afazją, dysfazją dziecięcą lub opóźnionym rozwojem mowy.", Wyd. HARMONIA, Gdańsk.
- Tońska-Szyfelbein A., 2013, "Syczanki. Opowiadania i zabawy utrwalające poprawną wymowę głosek s, z, c, dz.", Wyd. HARMONIA, Gdańsk.

- Złota lista książek dla dzieci w każdym wieku:

http://www.calapolskaczytadzieciom.pl/zlota-lista?gclid=Cj0KCQiApt_xBRDxARIsAAMUMu93gAbX5B21LC2ZFvrrjI9O3jPZaMupAZlon-hds6PF2qnKul9ZqFUaAo8gEALw_wcB

- Dzieci starsze i bardziej zaawansowane językowo- wartościowe przykłady znajdują się na stronach:

- http://www.calapolskaczytadzieciom.pl/zlota-lista?gclid=Cj0KCQiApt_xBRDxARIsAAMUMu93gAbX5B21LC2ZFvrrjI9O3jPZaMupAZlon-hds6PF2qnKul9ZqFUaAo8gEALw_wcB
- <https://gwo.pl/ksiazki-dobre-dla-dzieci-p4017>

Przykładowe propozycje literackie:

- Child L. „Za nic na świecie nie zjem pomidora”
- Kasdepke G. „Kuba i Buba, czyli awantura do kwadratu”
- Kasdepke G. „ Kacperiada. Opowiadania dla łobuzów i nie tylko”
- Onimichowska A. „Dzień czekolady”
- Piekarska M. K. „Tropiciele”
- Piotrowska E. seria "Tupcio Chrupcio..."
- Święcki A. „Pan Elegant Lis”, „Pan Detektyw Sowa”, „Pan Łasuch Miś”, „Pan Kawalarz Wilk” (komiksy)
- Talko L. „Nowe przygody Bolka i Lolka. Domowi odkrywcy”
- Wicha M. „Bolek i Lolek. Genialni detektywi”

2. Przykłady blogów, stron z pomocami i propozycjami zabaw oraz ćwiczeń:

- <https://domologo.pl/>
- <http://www.domowyprzedszkolak.pl/>
- <http://logopasja.pl/>
- <http://www.logopediapraktyczna.pl/>
- <http://www.logozabawy.pl/2014/09/lista-blogow-i-stron-logopedycznych.html?m=1>
- <https://www.mimowa.pl/>
- <http://mojedziecikreatywnie.pl/>

3. Praktyczne ćwiczenia i wskazówki ułatwiające opanowanie sztuki komunikowania się z dziećmi:

<http://mediarodzina.pl/prod/675/jak-mowic-zeby-dzieci-nas-sluchaly-jak-sluchac-zeby-dzieci>

4. Pozycje omawiające w przystępny sposób zagadnienia rozwoju dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem mowy i języka. Zawarte w nich informacje pozwalają rozwiązać wątpliwości i obalić mity na temat dzieci mówiących później niż ich rówieśnicy:

- Cieszyńska J., Korendo M., 2007, *Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6. roku życia*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków
- Datkun-Czerniak K., 2004, *Logopedia. Jak usprawniać mowę dziecka*, MAC Edukacja S.A., Kielce
- Emiluta-Roza D., 2003, *Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolny*, Wydawnictwo Centrum Metodycznego Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa
- Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., 2000, *Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa

- Instytut Badań Edukacyjnych: materiały na stronie (zakładki: Inne publikacje oraz Niezbędnik Dobrego Nauczyciela):
<http://eduentuzjasci.pl/publikacje-ee-lista/2-uncategorised/860-lista-publikacji-w-projekcie-entuzjasci-edukacji.html>
- Kozłowska K., 2004, *Logopeda bliżej dziecka*. Wydawnictwo Uczelniane Wszechnicy Świętokrzyskiej, Kielce
- Łazewska H., Mikitiuk B., Moritz B., 2002, *Co zrobić, aby ułatwić dziecku naukę czytania i pisanie*, Oficyna Wydawnicza, Impuls, Kraków
- Nowak J., 1995, *Ćwiczenia usprawniające mowę w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*, Wydawnictwo Tanan,, Bydgoszcz
- Puli S., Kisch A., 2004, *Co się dzieje z moim dzieckiem. Zaburzenia rozwoju ruchowego i postrzegania*, Warszawa
- Sachajska E., 1992, *Uczymy poprawnej wymowy*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa
- Słodownik-Rycaj E., 2000, *O mowie dziecka, jak zapobiegać powstawaniu nieprawidłowości w jej rozwoju*. Wydawnictwo Akademickie Żak., Warszawa
- Zaleski T., 2002, *Opóźnienia w rozwoju mowy*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa
- Ilg F. L., Bates Ames L., Baker S. M., 2012, *Rozwój psychiczny dziecka od 0 do 10 lat. Poradnik dla rodziców, psychologów i lekarzy*, GWP, Gdańsk.

5. Propozycje dla rodzin z dziećmi wielojęzycznymi:

- Baumgartner B., (2008), *Przeżyć dwujęzyczność. Jak wychować dziecko dwujęzyczne*, Gdańsk, Wydawnictwo Harmonia
- Cieszyńska-Rożek J. (2006), *Dwujęzyczność, dwukulturowość- przekleństwo czy bogactwo?*, Kraków, WNAP
- Cieszyńska-Rożek J., *Rozwój mowy polskich dzieci na obczyźnie- zjawiska normatywne czy zaburzenia rozwojowe?*, Nowa Logopedia T.3, Kraków 2012
- Grosjean F., (2010), *Bilingualism. Life and reality*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Langdon H.W., *For parents raising their children bilingually with an important message for those who have special education needs*. Health Psychology Reports, 3 (3), 1-9
- Miodunka W.T., *Dwujęzyczność polsko-obca w Polsce i poza jej granicami. Rozwój i perspektywy badań*, LingVaria IX (2014) | 1 (17)
- Nott-Bower A, Szczepniak M., *Podwójna moc dla dwujęzyczności*, ebook (zawiera spis propozycji książek, gier, aplikacji pomocnych w nauce j. polskiego)
- Publikacja (Nie)łatwe powroty do domu, do pobrania:
http://geremek.pl/assets/files/Powroty/nielatwe_powroty_raport_koncowy.pdf
- **Strony www**
- <https://bilingualhouse.com/>
- <http://www.bilingualism.co.uk/>
- <http://londonsigbilingualism.co.uk/index.html>
- http://www.psychologia.pl/bi-sli-pl/index_pl.html
- https://www.mac.pl/uploads/media/conference_materials/0001/06/bc544d0076bb0e2cba4dc80de0d aa9de4833ad11.pdf

opracowane przez logopedów z PPP nr 7 w Gdańsku:

mgr Wiesława Aniszewska

mgr Edyta Cimek

mgr Olga Klementowicz